

Nordlige Bjergvej 7-9
8270 Højbjerg
Tlf: **7580 1999**
Mail: aarhus@hhvet.dk

DET NYFØDTE FØL

Når føllet først er ude går det stærkt - her er fem parametre som skal opfyldes:

- Inden for de første 5 minutter skal føllet kunne løfte hovedet selv.
- Inden for de første 2 timer skal føllet komme op at stå.
- Inden for 2-4 timer skal føllet die hos hoppen.
- Inden for 10 timer skal føllet urinere første gang.
- Inden for 24 timer skal føllet have haft sin første afføring, som er sort og oftest hård (meconium).
- Indenfor 4 timer skal efterbyrden skal være afgået.

Størstedelen af de problemer, der kan opstå i forbindelse med det nyfødte føl, kan føres tilbage til manglende indtag af tilstrækkelige mængder råmælk – vær derfor ekstra opmærksom på føllet, hvis:

- Føllet ikke har fået råmælk indenfor de første 8 timer
- Hoppen har haft mælkeløb inden folingen
- Der er mælkemangel pga. manglende yverudvikling hos hoppen
- Hoppen står med et spændt yver
- Hoppen er kilden, og afviser derfor føllet
- Folingen var kompliceret eller langvarig
- Hoppen får tilbageholdt efterbyrd eller anden sygdom
- Føllet er svagt eller for tidligt født
- Føllet har problemer med at rejse sig

Hvis ovenstående ikke opfyldes tilfredsstillende skal dyrlægen kontaktes – og husk, det er altid en god ide, at få gennemgået både hoppe og føl inden for det første døgn efter foling.

FOLING – FØR, UNDER OG EFTER

Før foling

- Lad hoppen vaccinere mod influenza og stivkrampe en måned inden forventet foling
- Hoppen bør stå i folingsmiljøet mindst én måned før forventet foling
- I ugerne op til folingen fjernes kun klatter, så en madras dannes
- Vaccination mod virusabort er en god idé i 5., 7. og 9. drægtigheds måned

Folingen

- Opblokningsperioden er oftest 4-8 timer
- Når de cirka 15 liter fostervand går, er folingen i gang
- I løbet af få minutter kommer forbenene til syne
- Føllet skal være ude på maks. 20 minutter
- Lad føllet ligge bagved hoppen, så det fortsat kan få blod via navlestrengen, inden en af dem rejser sig

Efter folingen

- Inden for de første 5 minutter skal føllet kunne løfte hovedet selv.
- Inden for de første 2 timer skal føllet komme op at stå.
- Inden for 2-4 timer skal føllet die hos hoppen.
- Inden for 10 timer skal føllet urinere første gang.
- Inden for 24 timer skal føllet have haft sin første afføring, som er sort og oftest hård (meconium).
- Indenfor 4 timer skal efterbyrden skal være afgået.

Huskeliste til foling

- Rent lunkent vand
- Rene håndklæder
- Ur
- Lommelygte
- Klorhexidin/iod til navledesinfektion
- Telefon samt telefonnummer til dyrlæge

Du skal kontakte dyrlægen hvis:

- Hoppen får mælkeløb før foling
- Opblokningsperioden er længere en 1-2 dage
- Opblokningsveerne varer mere end 30-45 minutter uden afgang af fostervand
- Der ikke kommer fosterdele til syne indenfor 10-15 minutter efter afgang af fostervand
- Der er presseveer i mere end få minutter, uden fremkomst af fosterdele
- Der kun kommer ét ben frem i fødselsvejen (Benene er dog normalt let forskudte)
- Hovedet/mulen ikke kommer til syne, når forknæene har passeret skedeåbningen
- Hovene vender opad
- Veerne ophører efter afgang af fostervandet
- Efterbyrden ikke er afgået indenfor 6 timer
- Hoppen får kolik efter foling
- Hoppen ikke vil lade føllet drikke